

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Milady Haplové v právní věci žalobkyně **J. M.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalované proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 1. 2005, č. j. 42 Cad 191/2004 – 10,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 1. 2005 č. j. 42 Cad 191/2004 – 10 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalovaná (dále jen stěžovatelka) usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 1. 2005, kterým krajský soud rozhodl tak, že: „Předmětné řízení se zastavuje a věc se vrací ČSSZ k provedení dalších úkonů v rámci správního procesu. Nikomu se nepřiznává náhrada procesních nákladů.“ Dle názoru soudu bylo soudní řízení v předmětné věci zahájeno z podnětu ČSSZ, která krajskému soudu postoupila údajnou žalobu proti rozhodnutí ohledně částečného invalidního důchodu z 11. 11. 2004. Ve spisu je ale pouze založeno odvolání směřující proti nedatovanému a blíže neoznačenému rozhodnutí „ČSSZ v Mostě“ spojené s žádostí o přezkoumání zdravotního stavu, pisatelka tedy ani v nejmenším neprojevila vůli obrátit se na soud. Správní orgán měl zjistit, čeho se pisatelka domáhá a s jejím podáním podle toho naložit, nikoliv provést automatickou transformaci podání v něco, co nebylo zamýšleno, v soudní žalobu, ledaže by se takto dodatečně a výslovně vyjádřila. Ze spisu však nic takového nevyplývá a postoupení věci soudu je buď nedůvodné nebo předčasné. Soud totiž nemůže v rámci své zákonné poučovací povinnosti nikoho „navádět“ k žalobě. Podání žalobkyně není žalobním návrhem a proto nelze z moci úřední přistoupit k odstraňování jeho formálních vad.

Soud proto rozhodl podle § 64 s. ř. s. a § 104 odst. 1 o. s. ř., když dospěl k závěru, že není možná aplikace ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť nejde o žalobní návrh.

V podané kasační stížnosti stěžovatelka dovozovala existenci důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a namítala především, že se neztotožňuje s názorem krajského soudu, že z podání pisatelky nelze vyvodit úmysl obrátit se na soud. I když je podání stručné a není nijak označeno, z jeho obsahu vyplývá její nesouhlas s posouzením zdravotního stavu a lze dovodit požadavek na přezkoumání rozhodnutí ČSSZ o odnětí částečného invalidního důchodu ze dne 11. 11. 2004, které jí bylo již tehdy doručeno. Tento projev pisatelky jednoznačně směřuje k dalšímu řízení, nikoliv však ke správnímu řízení, neboť doručením uvedeného rozhodnutí toto nabylo právní moci a opravné prostředky v řízení správním nejsou přípustné. Stěžovatelka tudíž nemůže pokračovat ve správním řízení, jak požaduje soud ve výroku rozhodnutí. Pokud dle Krajského soudu v Ústí nad Labem podání nevykazuje nezbytné znaky a náležitosti žaloby, mohl krajský soud využít postup ve smyslu ust. § 37 odst. 5, § 71 s. ř. s. a vyzvat pisatelku formou usnesení k opravě a doplnění podání a v případě nesplnění tohoto požadavku podání odmítnout. Tento postup však krajský soud nezvolil, naopak řízení bez dalšího zastavil podle § 104 odst. 1 o. s. ř., ač v soudním řízení správním lze řízení zastavit podle ust. § 47. Stěžovatelka proto vyjadřuje pochybnost, zda pro zastavení řízení ve smyslu ust. § 104 odst. 1 o. s. ř. jsou splněny podmínky. Stěžovatelka dále vyslovila pochybnost o nemožnosti aplikace ust. § 46 odst. 1 s. ř. s. V dané věci je lhůta zachována i když podání bylo učiněno u správního orgánu, protože ust. § 72 odst. 1 s. ř. s. tento způsob podání vysloveně připouští. Vzhledem k nesprávnému právnímu posouzení věci soudem stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu stížního bodu uplatněného v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je v plném rozsahu důvodná. Stěžovatelka sice formálně uplatnila důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., fakticky se však jedná o důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť dovozuje nezákonnost rozhodnutí soudu o zastavení řízení.

Z podání ze dne 2. 12. 2004 adresovaného žalované a označeného jako „Odvolání proti rozhodnutí ČSSZ v Mostě“ vyplývá, že paní J. M. nesouhlasí s rozhodnutím ČSSZ a domáhá se přezkoumání svého zdravotního stavu.

Krajský soud ve věci nařídil jednání na 10. 1. 2005, k němuž však žalobkyni neobeslal. Při něm zreferoval obsah podání stěžovatelky a žalobkyně a vyhlásil usnesení o zastavení řízení.

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb. se podání posuzuje podle jeho obsahu. V podání musí být patrné, kdo jej činí, které věci se týká a co se navrhuje.

Obdobně podle ust. § 41 odst. 2 o. s. ř., které s ohledem na ust. § 64 s. ř. s. platí i pro správní soudnictví, se každý úkon posuzuje podle jeho obsahu, i když je nesprávně označen.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že je v kompetenci správního orgánu posoudit obsah podání jemu doručенého a v závislosti na výsledku posouzení zvolit další procesní postup. V daném případě stěžovatelka posoudila podání označené jako odvolání proti rozhodnutí

ČSSZ dle obsahu jako žalobu a v souladu s ust. § 3 odst. 1 a § 32 s. ř. s. je postoupila příslušnému soudu. Krajský soud není vázán názorem, který si správní orgán o obsahu podání učinil a nic mu nebrání učinit si o obsahu podání úsudek jiný. I v takovém případě však musí zapsat věc do rejstříku nejasných podání a provádět dále úkony podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Krajský soud však takto nepostupoval a ve svém rozhodnutí vycházel z několika chybných úvah, které Nejvyšší správní soud dále rozebírá.

Není především odůvodněn jednoznačný závěr soudu o tom, že se pisatelka neměla v úmyslu obrátit na soud. Vzhledem k tomu, že účastník může podat žalobu jak u soudu tak u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, není místo podání pro posouzení obsahu podání relevantní. Podání nemusí obsahovat výslovné vyjádření, že se podatel chce obrátit na soud, rozhodující je jeho obsah z hlediska ust. § 37 odst. 3 a § 71 odst. 1 s. ř. s.

Krajský soud stěžovatelce vytkl, že mu postoupila údajnou žalobu J. M. proti rozhodnutí ohledně částečného invalidního důchodu z 11. 11. 2004, takovou žalobu však ve spise nenašel, pouze odvolání jmenované směřující proti nedatovanému a blíže neoznačenému rozhodnutí ČSSZ v Mostě spojené s žádostí o přezkoumání zdravotního stavu. Z obsahu dovodil, že pisatelka neprojevila ani v nejmenším vůli obrátit se na soud a závěr stěžovatelky, že jde o soudní žalobu není obsahem spisu podložen. Správní orgán měl zjistit, oč vlastně jde nebo naložit s podáním tak, jak je nadepsáno nebo přetransformovat podání v soudní žalobu po dodatečném a výslovném vyjádření pisatelky. Ani v tomto bodu však Nejvyšší správní soud názor Krajského soudu v Ústí nad Labem nesdílí. Jak bylo již výše uvedeno, podání se jak ve správním řízení tak i v přezkumném řízení soudním posuzuje podle svého skutečného obsahu, nikoliv podle toho, jak je formálně označeno. V daném případě vyjádřila pisatelka nesouhlas s rozhodnutím ČSSZ a v souvislosti s tím požádala o přezkoumání zdravotního stavu. Její podání tedy alespoň v minimální míře obsahuje povinné tvrzení o zkrácení na právech ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. a naznačuje, v čem spatřuje nezákonnost správního rozhodnutí. Tyto skutečnosti jsou dostatečným podkladem pro to, aby stěžovatelka mohla učinit závěr o úmyslu jmenované podat správní žalobu. Další úkony po ní nelze požadovat, neboť stěžovatelka je sice pro zachování lhůty podacím místem pro uplatnění žaloby, zároveň je však i potenciálním účastníkem řízení o žalobě, a proto kompetenci k odstraňování případných nedostatků žaloby nemá. Požadavek krajského soudu, že stěžovatelka měla s podáním naložit tak, jak je nadepsáno a rozhodnout v rámci vlastní kompetence, považuje Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené za výraz přepjatého formalismu.

Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že za situace, kdy stěžovatelka jako potenciální účastník přezkumného řízení soudního není oprávněna požadovat po druhém potenciálním účastníkovi odstranění nedostatku jeho podání, obsah podání pisatelky alespoň částečně svědčí tomu, že by se mohlo jednat o správní žalobu a při vědomí zásady koncentrace řízení upravené v ust. § 71 odst. 2 s. ř. s., nezbylo stěžovatelce než z důvodu procesní jistoty postoupit podání soudu a ponechat na něm odstranění nedostatků podání i případných pochybností o jeho obsahu v rámci úkonu podle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. Postupu stěžovatelky tedy nelze ničeho vytýkat. Krajský soud v daném případě nedostatky podání předepsaným způsobem neodstranil, ve věci nařídil jednání, i když měl za to, že podání pisatelky žalobou není, podatelku k jednání nepředvolal a rozhodl o zastavení řízení podle ust. § 104 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s., ačkoliv podmínky řízení jsou v soudním řádu správním upraveny autonomně a ust. § 64 s. ř. s. zde použít nelze. To vše považuje Nejvyšší správní soud za závažné vady řízení ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) a e), které měly vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí a k nimž by Nejvyšší správní soud přihlížel

podle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. z úřední povinnosti, i kdyby je stěžovatelka v kasační stížnosti nenamítala.

Postoupí-li správní orgán soudu podání, které podle obsahu považuje za žalobu proti svému rozhodnutí, a soud dospěje k závěru, že úmysl podatele není jednoznačně zřejmý, nemůže z toho důvodu zastavit řízení podle § 104 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a vrátit věc správnímu orgánu k dalšímu řízení. Pochybnosti o obsahu podání je třeba odstranit postupem podle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. (č. 655/2005 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je tento soud vázán právním názorem tak, že nejprve postupem podle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. odstraní vady podání (čímž nepochybně zjistí i to, zda má pisatelka v úmyslu domáhat se svého práva v rámci přezkumného řízení soudního) a podle výsledku pak určí další procesní postup.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 12. ledna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu